

N226 Hertekop - Schutterhoeflaan / Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Provincie Utrecht / Royal HaskoningDHV, 9 februari 2017

Project en wettelijk kader

De provincie Utrecht heeft als activiteit de reconstructie van de N226 Arnhemseweg ter hoogte van de A28 in de gemeenten Amersfoort en Leusden (in de volksmond bekend als het project N226 Hertekop - Schutterhoeflaan). Voor deze werkzaamheden wordt een provinciaal inpassingsplan (PIP) voorbereid. Het plangebied van dit PIP betreft alleen het Leusdense deel van het project. Het Amersfoortse deel van het project valt buiten het PIP omdat de daar geldende bestemmingsplannen het project reeds toestaan. De onderhavige m.e.r.-beoordeling omvat een integrale afweging voor zowel het Amersfoortse als het Leusdense deel.

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) gaat uit van een m.e.r.-beoordelingsplicht voor verlegging of verbreding van bestaande wegen (N226) van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een autosnelweg of autoweg, categorie 1.2 onderdeel D van het Besluit m.e.r. Het Leusdense deel van het project heeft een lengte van circa 600 m. De totale tracé-lengte van de reconstructie N226 Hertekop bedraagt circa één kilometer. Deze tracé-lengte ligt onder de grens voor een m.e.r.-beoordelingsplicht van kolom 2 in die lijst, namelijk in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een weg met een tracé-lengte van 5 kilometer of meer.

Sinds 1 april 2011 is echter in het Besluit m.e.r. bepaald dat de drempelwaarden, zoals in dit geval een tracé-lengte van 5 kilometer of meer, indicatief zijn. Het bevoegd gezag moet ook bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (85/337/EEG).

In het kader hiervan is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd (Besluit m.e.r. artikel 2, vijfde lid, onder b) per criterium uit de bijlage van de richtlijn.

De criteria waaraan getoetst moet worden zijn:

- Kenmerken van de activiteit
- Plaats van de activiteit
- Kenmerken van het potentiële effect van de activiteit

Kenmerken van de activiteit

Het project omvat de reconstructie van de N226/Arnhemseweg ter hoogte van de A28 en een gedeelte van de Dodeweg Oost en de Lockhorsterweg. De reconstructie omvat in grote lijnen het (extra) aanbrengen dan wel verlengen/verplaatsen van rijstroken en de aanleg van een parallelweg. Daarnaast wordt een fietstunnel aangelegd onder het kruispunt N226/Arnhemseweg met de Dodeweg Oost en de Lockhorsterweg.

De reconstructie van de N226 beslaat een lengte van circa één kilometer inclusief een gedeelte van de aantakende wegen Dodeweg Oost en Lockhorsterweg en de aansluitingen van de toe- en afritten van de A28 (zuidzijde).

Plaats van de activiteit

Het project N226 Hertekop is gelegen ter hoogte van de A28 in de gemeenten Amersfoort en Leusden. Nogmaals wordt opgemerkt dat het plangebied van het PIP alleen het Leusdense deel omvat, maar dat de m.e.r.-beoordeling over het gehele project moet gaan.

Ter weerszijden van de N226 Arnhemseweg ligt een bosgebied, dat onderdeel uitmaakt van Natuur Netwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Ten noorden van de A28 betreft dit het landgoed Nimmerdor. Ten zuiden van de A28 ligt een omvangrijk bosgebied, dat onder meer aansluit op de Leusderheide.

Het project N226 Hertekop ligt vrijwel geheel in een gebied dat op de kaart 'Cultuurhistorie', behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Ruimtelijke Verordening (herijking 2016) is aangegeven als CHS - Archeologie. Dit betekent dat er archeologische waarden in het geding kunnen zijn.

Kenmerken van de potentiële effecten

Ecologie

In het kader van de Wet natuurbescherming is door Bureau Waardenburg een toetsing uitgevoerd aan het effect op beschermde soorten, Natura 2000 en Houtopstanden. Daarnaast is een 'Nee, tenzij' toets uitgevoerd in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Beschermde soorten

In en rond het plangebied komen diverse beschermde soorten voor. Op deze soorten zijn als gevolg van het plan geen wezenlijke effecten te verwachten. Zij leven voornamelijk buiten het plangebied of profiteren van de aanleg van een faunapassage en versterking van laanstructuren.

Beschermde natuurgebieden

Beschermde natuurgebieden (Natura 2000) liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Gelet op deze afstand en de aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden op voorhand worden uitgesloten.

Houtopstanden

Als gevolg van het plan wordt 1,04 hectare bos gekapt. Hiervan wordt 0,49 ha na afronding van de werkzaamheden herplant op exact dezelfde locatie. Daarnaast wordt 0,59 hectare herplant in de vorm van laanbomen elders binnen het plangebied, in de berm van de N226. In totaal wordt daarmee 1,08 hectare binnen het plangebied herplant.

Natuurnetwerk Nederland

De Provincie Utrecht heeft voor ingrepen in het NNN een toetsingskader opgesteld. Dit toetsingskader behelst een zestal hoofdaspecten, waarop de effecten van de geplande ingreep getoetst moeten worden, te weten:

- bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem;
- de robuustheid en aaneengeslotenheid van NNN;
- de aanwezigheid van bijzondere soorten;
- de verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen;
- behoud van oppervlakte;
- behoud van samenhang.

Als gevolg van de verbreding van de N226 en reconstructie van de Hertekop treden op enkele NNN toetsingsaspecten negatieve effecten op, specifiek ten aanzien van actuele waarden en verbindingen. De aanleg van een faunapassage zorgt voor vermindering van de barrièrewerking en verbindt de bosgebieden aan weerszijden van de weg voor grondgebonden soorten. Ook de nieuwe laanstructuren zorgen voor een betere verbinding tussen bosgebieden. De aantasting van de oppervlakte van 0,79 hectare wordt als significant negatief beoordeeld. Ter compensatie van deze oppervlakte-aantasting wordt nieuwe NNN gerealiseerd buiten het plangebied. Bij uitvoering van deze maatregelen kan het netto effect op de NNN als neutraal of positief worden beoordeeld.

Archeologie

Op basis van onderzoeksresultaten en de voorgenomen bodemingrepen wordt geconcludeerd dat bij uitvoering van de werkzaamheden vermoedelijk archeologische resten zullen worden verstoord in een deel van het plangebied. Voor het dekzand geldt een middelhoge archeologische verwachting voor resten uit het Laat-Paleolithicum t/m de Romeinse Tijd. Voor resten uit de Middeleeuwen geldt ook een middelhoge verwachting. Voor de zone ten westen en ten oosten van de Arnhemseweg geldt nog steeds een hoge verwachting voor het aantreffen van resten van de tuininrichting van de landgoederen en eventuele bebouwing uit de Nieuwe tijd.

Tijdens het verkennend booronderzoek is de bodemopbouw en de mate van recente verstoringen van de bodem van het plangebied in kaart gebracht. Daaruit kan worden geconcludeerd dat, hoewel in potentie archeologische waarden binnen het projectgebied aanwezig zijn, deze waarden voor een deel, met name langs de Arnhemseweg, waarschijnlijk al verstoord zullen zijn. Alleen in het noordelijk gebied zijn vermoedelijk nog intacte archeologische waarden aanwezig. Hiermee moet bij de vervolplanning en uitvoering

rekening worden gehouden. Ten aanzien van archeologie zal de activiteit echter niet leiden tot belangrijke effecten op het milieu.

Geluid

Relevant in dezen is de herinrichting van de N226 -Arnhemseweg Leusden, ten zuiden van de A28. Er is hier geen sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. De nieuw aan te leggen parallelweg voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Omdat geen sprake is van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder en de nieuwe weg voldoet aan de voorkeursgrenswaarde volgens de Wet geluidhinder, behoeven geen aanvullende geluidbeperkende maatregelen te worden getroffen, anders dan de maatregelen die reeds als uitgangspunt voor het onderzoek zijn genomen (waaronder geluidreducerend asfalt). Ook is het niet nodig om hogere grenswaarden volgens de Wet geluidhinder vast te stellen. Tevens is uit onderzoek gebleken dat het wijzigen van het wegontwerp en het toepassen van DAB in plaats van geluidreducerend wegdek op bepaalde wegdelen van de N226 Arnhemseweg N226 niet leidt tot een tot een andere conclusie.

Geconcludeerd kan worden dat er geen sprake zal zijn van belangrijke nadelige milieueffecten.

Luchtkwaliteit

Uit de resultaten van de luchtkwaliteitberekeningen valt te concluderen, dat de wijzigingen aan de wegen niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit en dat de gestelde grenswaarden voor de meest kritische stoffen (NO₂/stikstofdioxide en PM₁₀/fijn stof) zoals vermeld in de Wet milieubeheer nergens overschreden worden. Derhalve kan gesteld worden, dat het aspect luchtkwaliteit niet leidt tot belangrijke nadelige milieueffecten.

Bodem

Gelet op de beoogde functie(s) in het plan en het hiervoor aangehaalde onderzoek kan worden geconcludeerd dat het plan uit oogpunt van bodemkwaliteit aanvaardbaar is. Er zijn weliswaar enkele verontreinigingen aangetroffen maar die zijn niet van dien aard dat het project hierdoor leidt tot belangrijke nadelige milieueffecten.

Externe veiligheid

Bepalend is hier het vervoer van lpg. Voor de N226 heeft de Provincie Utrecht tellingen uitgevoerd waarbij 345 transporten met GF3 (zoals LPG) zijn geteld. Hiernaast zijn 247 transporten met LF1 (zoals diesel) en 345 transporten met LF2 (zoals benzine) geteld.

In het basisnet is voor toekomstige groei is aangegeven dat een factor twee voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en 1,5 voor LPG een robuuste groeiruimte biedt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor GF3 (LPG) kan zodoende worden uitgegaan van 520 transporten per jaar. Voor LF1 kan worden uitgegaan van 493 en voor LF2 690 transporten per jaar.

In de "Handreiking risicoanalyse transport" (HART) zijn vuistregels opgenomen voor zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico. Hierbij is opgenomen dat wanneer het aantal transporten met LPG lager is dan 500, een weg buiten de bebouwde kom (zoals de N226) geen 10-6 contour heeft. Als het aantal transporten met GF3 hoger is dan 500, dan heeft de weg geen 10-6 contour als de volgende formule van toepassing is: $0,0003*(GF3 + 0,2*LF2+LT1+LT2 + 3*LT3+GT4+GT5) < 1$.

In onderhavige situatie wordt hier een waarde van 0,18 berekend zodat uit de vuistregels volgt dat de N226 geen 10-6 contour heeft.

Het groepsrisico ligt ook na herinrichting onder 10% van de oriëntatiewaarde. Een verdere berekening van het groepsrisico is niet nodig.

Derhalve kan gesteld worden, dat het aspect externe veiligheid niet leidt tot belangrijke nadelige milieueffecten.

Water(toets)

Om de milieueffecten op het aspect water in beeld te brengen vormt de reeds uitgevoerde watertoets een geschikte informatiebron. De watertoets gaat echter over het plangebied van het PIP en (formeel) niet over het gehele projectgebied. Voor de deelconclusie met betrekking tot de m.e.r.-beoordeling maakt dit echter geen wezenlijk verschil.

Binnen het plangebied van het PIP bedraagt de bestaande verharde oppervlakte circa 8.450 m². Na de reconstructie van de N226/Arnhemseweg zal het verharde oppervlak circa 11.640 m² bedragen. Dit betekent een toename van circa 3.190 m² verhard oppervlak. Let wel, het betreft hier maten binnen het PIP-gebied.

Voor deze toename dient circa 10% watercompensatie plaats te vinden oftewel circa 320 m². Op het grondgebied van Rijkswaterstaat bij de A28 is eerder reeds voorzien in 500 m² watercompensatie voor het project Hertekop. Er is enige onzekerheid of bij de berekening van de waterbergingscompensatie Hertekop binnen het project verbreding A28 ook de maatregelen ten zuiden van de Hertekop zijn meegenomen.

Vanwege deze onzekerheid is ervoor gekozen om aanvullend 320 m² aan waterberging te realiseren door het aanleggen van infiltratiegreppels. Naast waterberging heeft deze ook een afwaterende functie en draagt daarmee bij aan de verkeersveiligheid. Dit betekent ook dat indien de 500 m² waterberging niet (mede voor dit project) is gerealiseerd er door het graven van 320 m² aan infiltratiegreppels alsnog aan de waterbergings-eis wordt voldaan. Er is voldoende ruimte in de berm aanwezig om de infiltratiegreppels te realiseren. De exacte locaties en de afmetingen van de infiltratiegreppels worden in het ontwerpproces en in samenspraak met het waterschap definitief bepaald.

Ten aanzien van de kenmerken van de potentiële effecten van de voorgenomen activiteit kan worden geconcludeerd, dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Concluderend

Een vormvrije m.e.r.-beoordeling is uitgevoerd voor het gehele project N226 Hertekop – Schutterhoeflaan. Gelet op de kenmerken, de plaats en de kenmerken van de potentiële effecten van het project zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Hierdoor is er geen aanleiding om een MER op te stellen.